

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
คณะองคมนตรี ในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร

อดงกภู

ธานีนิวัต

มานวราชเสวี

อศุตเดชาวีล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

คือนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ให้เหมาะสม
ยิ่งขึ้น

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
ให้
ค
ต่อไปน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการตาม
กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการที่
ไปรับนั้นโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับ
ราชการในชั้น อธิบดี และชั้น ที่ได้รับอยู่ในขณะที่ไปรับ

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑

ราชการตามกฎหมายนั้น ให้กระทรวงมหาดไทยการเดิมรับ
บรรจุกฎเดี๋ยวนั้น

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๙๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ เมื่อข้าราชการพลเรือนการเมืองต้องออก
จากตำแหน่งโดยไม่มีคามผิด แล้วประสงค์จะเข้ารับ
ราชการในชั้น อธิบดี และชั้นที่ได้รับอยู่ในขณะไปเป็น
ข้าราชการพลเรือนการเมือง ให้กระทรวงมหาดไทยการเดิม
รับบรรจุกฎทันทีในเมื่อมีอัตราเงินเดือนว่าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในลักษณะ ๒ หมวด ๑
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช
๒๔๙๕ ในข้อความที่ว่า “การบรรจุ การเลื่อนชั้น การ
เลื่อนอันดับ และการแต่งตั้ง” และให้ใช้ความต่อไปนี้
แทน

“การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การ
เลื่อนชั้น และการแต่งตั้ง”

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ การบรรจุข้าราชการพลเรือน ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงบรรจุตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา บรรจุจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำเร็จในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา การบรรจุให้บรรจุในอันดับ ๑ ชั้นต่ำ

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี บรรจุจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำเร็จในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี การบรรจุให้บรรจุในอันดับ ๑ ชั้นต่ำ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ นั้นเสีย

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ข้าราชการพลเรือนผู้ได้เลื่อนชั้น ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ และชั้นต่ำ ของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น

ตอนที่ ๑ เล่ม ๖ ๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับและขั้นต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ก็ให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับที่ได้รับอยู่

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" มาตรา ๒๓ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่ง ๆ นั้น ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ถัดลงไปโดยคำนึงถึงความอดุสาหะและความสามารถ การปฏิบัติความวินัยข้าราชการพลเรือน และคุณภาพ และปริมาณแห่งราชการตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนผู้ที่ได้เลื่อนอันดับนั้น ให้ได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของอันดับที่ได้เลื่อนชั้น

ส่วนการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนตามยศ ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ."

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๔ การเลื่อนชั้นภายในอันดับหนึ่ง ๆ นั้น ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงเป็นผู้พิจารณาเลื่อนให้ได้โดยปกติปีหนึ่งหนึ่งชั้น โดยคำนึงถึงความอดุสาหะ ความสามารถ การปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน และคุณภาพ และปริมาณแห่งราชการตามตำแหน่งนั้นด้วย

ถ้าข้าราชการพลเรือนผู้ใดควรได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งชั้น เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงจะส่งเลื่อนได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎ ก.พ. ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

“(๒) ตำแหน่งประจำแผนกหรือเทียบประจำแผนก
แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขึ้นไป
หรือชั้นตรี ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๕ การโอนข้าราชการใด ๆ นอกจาก
ข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปบรรจุต่างกระทรวงในชั้น อันดับ
และชั้น ซึ่งไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยกระทรวงทบวงกรม
เจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี ได้ตกลงยินยอม การโอนนั้นด้วย
แล้ว

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวง
ที่รับโอนมาบรรจุนั้นรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
อนุมัติ

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกลงไป ต้องพิจารณา
ว่าราชการในตำแหน่งเดิมกับตำแหน่งที่จะโอนไปบรรจุใหม่
นั้นมีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน หรือตำแหน่งที่จะโอนไป

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖ & ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

บรรจุนั้นต้องใช้วิชาที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับปริญญา
ประกาศนียบัตร และให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ต่อไปนี้
ผู้พิจารณาอนุมัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก และชั้นโท ให้ อ. ก.
กระทรวงที่จะรับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวา ให้ อ. ก.
กรมที่จะรับโอนไปนั้นพิจารณาอนุมัติ

การโอนข้าราชการใดๆ นอกจากข้าราชการพลเรือน
วิสามัญไปบรรจต่างกรม สังกัดกระทรวงเดียวกัน ในชั้น
อันดับ และชั้น ซึ่งไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ข้าราชการใดๆ นอกจากข้าราชการพลเรือน
วิสามัญออกจากราชการไป และมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐
และมาตรา ๑๓ ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งราชการ

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑

พลเรือนในชั้น อันต๊อบ และชั้น ที่ไม่สูงกว่าเดิม และทาง
ราชการต้องการจะรับเข้าทำราชการ ให้ผู้มีอำนาจและ
หน้าที่ตั้งที่ระบุไว้ตามเกณฑ์ในมาตรา ๒๕ พิจารณาและ
สอบสวนตามวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด เมื่อเห็นว่า
เหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้าบรรจุนั้น และ ก.พ. ได้
อนุมัติแล้ว ก็ให้บรรจุได้

ผู้ออกจากราชการโดยถูกเลิกตำแหน่ง ย่อมได้รับบรรจุ
ตามความในมาตรานี้ก่อนผู้ที่ออกจากราชการโดยเหตุอื่น”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ผู้สมัครสอบแข่งขันจะต้องมีพินความรู
ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(ก) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา
หรือเทียบวิทยฐานะเท่าประโยคมัธยมศึกษา แต่ถ้าใน
เขตที่แห่งการแข่งขันใด การศึกษาประโยคมัธยมศึกษา

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖ ๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

ไม่แพร่หลายก็ให้ ก.พ. มีอำนาจกำหนดพื้นความรู้ที่
ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาได้ หรือ

(ข) ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าที่กำหนด แต่ได้เข้าฝึก
เป็นเสมียน หรือเป็นครูประจำบาล หรือพนักงานสุขาภิบาล
อยู่แล้ว ในวันที่ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๕ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรอง
ความรู้ว่าสมควรเข้าสอบแข่งขันได้

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

(ก) ผู้ที่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบ
ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ

(ข) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ซึ่งรับราชการ
มาแล้วไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๕ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อน
อันดับ การเลื่อนชั้น การแต่งตั้ง และการออกจากราชการ

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑

ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์นั้น ให้ทำได้ตาม
กฎ ก.พ. ”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ
การเลื่อนชั้น การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของ
ข้าราชการพลเรือนในพระองค์นั้น ให้ทำได้ตามกฎ ก.พ. ”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในอนุมาตรา (๓) ของ
มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ลดชั้นเงินเดือน ”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ โทษลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือน
นั้น ผู้บังคับบัญชาจะลงโทษข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิด
วินัยได้ครั้งหนึ่ง ไม่เกินอัตราในตารางต่อไปนี้

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดชั้นเงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
นายกรัฐมนตรี	๑. ปลัดกระทรวง	๑ ชั้น	๑๒	๓๕ %
	๒. อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑ ชั้น	๑๒	๓๐ %
	๓. หัวหน้ากอง	๒ ชั้น	๑๒	๒๕ %
	๔. หัวหน้าแผนก	๓ ชั้น	๑๒	๒๐ %
	๕. ประจําแผนก	๔ ชั้น	๑๒	๑๕ %
รัฐมนตรีว่าการกระทรวง	๑. เสมียนพนักงา	๔ ชั้น	๑๒	๑๐ %
	๑. อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑ ชั้น	๑๒	๓๐ %
	๒. หัวหน้ากอง	๑ ชั้น	๑๒	๒๕ %
	๓. หัวหน้าแผนก	๒ ชั้น	๑๒	๒๐ %
	๔. ประจําแผนก	๓ ชั้น	๑๒	๑๕ %
	๕. เสมียนพนักงา	๓ ชั้น	๑๒	๑๐ %

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำให้วินัย	ลดขั้น เงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลา เดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน
ปลัดกระทรวง อธิบดีหรือ หัวหน้ากรม	๑. หัวหน้ากอง	๑ ชั้น	๒	๒๕ %
	๒. หัวหน้าแผนก	๑ ชั้น	๔	๒๐ %
	๓. ประจําแผนก	๒ ชั้น	๖	๑๕ %
	๔. เสมียนพนักงาน	๒ ชั้น	๘	๑๐ %
หัวหน้ากอง	๑. หัวหน้าแผนก	— ชั้น	๒	๒๐ %
	๒. ประจําแผนก	๑ ชั้น	๔	๑๕ %
	๓. เสมียนพนักงาน	๑ ชั้น	๖	๑๐ %
หัวหน้าแผนก	๑. ประจําแผนก	—	๒	๑๕ %
	๒. เสมียนพนักงาน	—	๔	๑๐ %
	๑. เสมียนพนักงาน	—	๒	๑๐ %
หัวหน้าส่วน ราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก				

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖ ๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

ในกรณีที่จะต้องลดชั้นเงินเดือนนั้น หากโทษที่ได้รับนั้นต้องลดเกินกว่าขั้นต่ำของอันดับก็ให้ลดชั้นในอันดับต่ำถัดลงไปได้”

มาตรา ๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดอันควรได้รับโทษลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือน แต่มีเหตุที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าควรปรานี หรือในกรณีที่กระทำความผิดวินัยเล็กน้อยให้ผู้บังคับบัญชาภาคทัณฑ์ โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นหนังสือ และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้”

มาตรา ๒๐ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดได้รับเงินเดือนอยู่ในชั้นและอันดับใดในวันให้พระราชบัญญัตินี้ให้รับเข้าชั้น อันดับ และชั้นตามที่จะได้กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. และให้ได้รับเงินเดือนตามชั้น อันดับ และชั้นตามที่ปรับใหม่ นั้น ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๕๑

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ
พลเรือน บัญชีหมายเลข ๒ ต่อท้ายพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๔๕ และใช้บัญชีต่อ
ท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๒๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

หลวง อภัยวงศ์

นายกรัฐมนตรี

บัญชีหมายเลข ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือน
 วิชาพิเศษ และข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ชั้น	อันดับ	ชั้น
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๑	๓๐-๓๕-๔๐-๔๕
	๒	๕๐-๕๕-๖๐-๖๕
	๓	๗๐-๗๕-๘๐-๘๕
ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี	พิเศษ	๙๐-๑๐๐-๑๑๐-๑๒๐
	๑	๙๐-๑๐๐-๑๑๐-๑๒๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นโท	๒	๑๓๐-๑๔๐-๑๕๐-๑๖๐
	๑	๑๖๐-๑๗๐-๑๘๐-๑๙๐
	๒	๒๐๐-๒๒๐-๒๔๐-๒๖๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๓	๒๘๐-๓๐๐-๓๒๐-๓๕๐
	๑	๓๕๐-๓๘๐-๔๒๐-๔๖๐
ข้าราชการชั้นพิเศษ	๒	๕๐๐-๕๕๐-๖๐๐-๖๕๐
	๑	๖๕๐-๗๐๐-๗๕๐-๘๐๐
	๒	๙๐๐-๑๐๐๐-๑๑๐๐-๑๒๐๐